

Білоцерківський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра генетики, розведення та селекції тварин

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Проблеми забезпечення зростання генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин в умовах глобалізації»</p> <p>Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва Освітньо-наукова програма - «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>третій (освітньо-науковий) рівень</p>
<p>Компонент освітньої програми:</p>	<p>вибірковий</p>
<p>Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин</p>	<p>4 кредитів / 120 годин</p>
<p>Семестр</p>	<p>четвертий</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>залік</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Ставецька Руслана Володимирівна Посада: завідувач кафедри генетики, розведення та селекції тварин Науковий ступінь: доктор сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №9 (вул. Героїв Чорнобиля 3а), кабінет 429 (кафедра генетики, розведення та селекції тварин). E-mail: ruslana.stavetska@btsau.edu.ua orcid.org / 0000-0003-0149-1908 Зв'язок з викладачем: +38 096 324-19-28</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>Дисципліна охоплює наступне коло питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вивчення генетичної видоспецифічності різних видів с.-г. тварин; • вивчення методів оцінки генетичного потенціалу с.-г. тварин, ступеня його реалізації та факторів впливу на нього; • застосування селекційно-генетичних прийомів підвищення генетичного потенціалу с.-г. тварин; • вивчення способів підвищення ефективності внутрішньостадної селекції; • створення плану селекційно-племінної роботи із різними видами с.-г. тварин.

Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова дисципліна «Забезпечення зростання генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин» базується на знаннях таких дисциплін, як «Генетика», «Розведення с.-г. тварин», «Технологія виробництва продукції тваринництва», «Біологія продуктивності с.-г. тварин», «Селекція с.-г. тварин», «Годівля високопродуктивних с.-г. тварин», «Генетика популяцій».
Мета вивчення дисципліни	Метою дисципліни «Забезпечення зростання генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин» є вивчення генетичних задатків тварин різних порід і видів, тобто їх генетичного потенціалу, а також шляхи його реалізації через використання спеціальних селекційно-генетичних прийомів.
Формат дисципліни	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань тощо. Практичні заняття проходять у вигляді практикумів з виконанням розрахункових завдань, постановкою проблеми та її вирішення, індивідуально та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор. Дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Google платформа. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<p>Результатом навчання дисципліни є набуття здобувачами таких знань і умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мати передові концептуальні та методологічні знання з технології виробництва і переробки продукції тваринництва та предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій (розрізнати генетичні особливості різних видів с.-г. тварин; знати особливості впливу генетичних і середовищних чинників на племінні і продуктивні якості тварин); • мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених у галузі тваринництва (знати сучасні досягнення у генетиці і розведенні с.-г. тварин в Україні та за кордоном; знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних генетиків, фізіологів, ветеринарів і селекціонерів); • формулювати гіпотези, мету та завдання наукових досліджень використовувати експериментальні дані для обґрунтування висновків (вміти формулювати гіпотези, мету та завдання наукових досліджень щодо застосування новітніх методів підвищення генетичного потенціалу с.-г. тварин, використовувати експериментальні дані для обґрунтування висновків); • планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з технології виробництва і переробки продукції тваринництва та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми (вміти розрахувати індивідуальний, груповий, породний, видовий генетичний потенціал чистопородних і помісних тварин; здатність використовувати різні форми відбору і підбору для

	<p>підвищення і реалізації генетичного потенціалу тварин; вміти визначати ступінь інбридингу і генетичної подібності тварин, обґрунтовувати доцільність використання інбредних тварин у селекційному процесі; знати способи отримання гетерозису і підтримання його у поколіннях);</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. Розуміння наукових статей у сфері обраної спеціальності. Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus (володіти селекційно-генетичними прийоми підвищення генетичного потенціалу с.-г. тварин; вміти проводити вибір, аналіз і опрацювання літературних джерел, що присвячені зростанню генетичного потенціалу с.-г. тварин тварин, зокрема таких, що індексуються у Web of Science, Scopus та ін.); • впроваджувати результати власних наукових досліджень у виробництво (вміти розробляти селекційні програми для поліпшення племінних і продуктивних ознак с.-г. тварин; створювати групи / стада тварин із високим рівнем розвитку бажаних селекційних ознак).
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Генетичний потенціал продуктивності с.-г. тварин та ступінь його реалізації</i></p> <p>Тема 1.1. Генетична видоспецифічність різних видів с.-г. тварин. Тема 1.2. Методи оцінки генетичного потенціалу тварин та його реалізації. Тема 1.3. Селекційно-генетичні прийоми підвищення генетичного потенціалу с.-г. тварин.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Роль генотипових і середовищних чинників у підвищенні генетичного потенціалу с.-г. тварин</i></p> <p>Тема 2.1. Складання плану селекційно-племінної роботи зі стадом різних видів с.-г. тварин. Тема 2.2. Способи підвищення ефективності внутрішньостадної селекції.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; обговорення – для усвідомлення за допомогою діалогу поняття основних технологічних прийомів, методів контролю безпечності та якості продукції. Під час практичних занять застосовують нормативну документацію, рольові ігри щодо розв'язання можливих непередбачуваних ситуацій під час виробничого процесу. При виконанні самостійної роботи застосовують базові знання і практичні навички, також дослідницький практикум.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в on-line режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися</p>

	<p>термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основна література</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Войтенко С.Л. Селекція сільськогосподарських тварин: навч.-метод. посібник. Полтава : РВВ, 2019. 46 с. 2. Войтенко С.Л. Петренко М.О., Вишневський Л.В. Практикум із селекції сільськогосподарських тварин. Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2016. 252 с. 3. Генофонд свійських тварин України / Д. І. Барановський та ін.; за ред. Д.І. Барановського, В.І. Герасимова. Харків: Еспада, 2005. 400 с. 4. Генофонд порід сільськогосподарських тварин України: навч. посібник / В.В. Шуплик та ін. Подільський державний аграрно-технічний університет. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013. 352 с. 5. Племінна робота: довідник; за ред. М.В. Зубця, М.З. Басовського. Київ: ВНА «Україна», 1995. 440 с. 6. Розведення сільськогосподарських тварин: підручник; за ред. М.З. Басовського. Біла Церква, 2001. 400 с. 7. Селекція сільськогосподарських тварин; за ред. Ю.Ф. Мельника, В.П. Коваленка. Київ: Інтас, 2008. 445 с. 8. Топіха В.С., Нежлукченко Т.І., Луговий С.І., Лихач В.Я. Організація племінної справи: навч. посіб.; за ред. В. С. Топіхи. Херсон: Грінь Д.С., 2018. 264 с. 9. Трофименко О.Л., Гиль М.І., Сметана О.Ю. Генетика популяцій: підручник; за ред. М. І. Гиля. Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 254 с. 10. Textbook Animal Breeding and Genetics for BSc students. Centre for Genetic Resources The Netherlands and Animal Breeding and Genomics Centre, 2015. URL: https://wiki.groenkennisnet.nl/display/TAB/Textbook+Animal+Breeding+and+Genetics <p style="text-align: center;"><i>Додаткова література</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іваненко Ф. В. Системи технологій у тваринництві: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2004. 280 с. 2. Каталог племінних ресурсів сільськогосподарської птиці; під ред. Ю.О. Рябоконея. Київ: «Атмосфера», 2006. 80 с.